

Spánek je malá smrt

I královna
stála v koutě

více na straně 6

Odhalená
redakční rada

více na straně 15

kvalitní
české
prádlo

pleas

kvalitní
české
prádlo

pleas

OBSAH

- 3 Editorial
4 Stalo se
6 Osobnost
9 Vzniká kniha o historii
10 Příprava krok
za krokem
12 Spánek je malá smrt
15 Představujeme
16 Stříhání bez nůžek
19 Malé Soči na Vysočině
20 Vůně kuchyně
23 Grilovací sezona
PLEASu
24 Jak šel čas... v ložnici
26 Zábava

Magazín PLEASu
2014

Vydává: PLEAS a. s.

Adresa: Havířská 144
581 27 Havlíčkův Brod

e-mail: magazin@pleas.cz
www.pleas.cz/press

Výroba: Mladá fronta a. s.
divize Klientské tituly

Foto: VIDEO-FOTO-KUNC,
Milada Čištíňová, Jana
Trnková, archiv Pleasu,
profimedia.cz

titulní strana:
Milada Čištíňová

Vydavatel
neodpovídá
za obsah
inzerce.

Milí čtenáři,

vítám vás opět při čtení našeho firemního časopisu. Když jsme jej připravovali poprvé, rozsah byl jen 20 stran. Číslo, které máte právě v rukou, už jich má 28. Máme pořád co psát a co vám ukazovat.

Musím se s vámi podělit o zážitky z přípravy časopisu. Asi nejlepší je, když sedíte s redakční radou a dáváte dohromady jednotlivé články. Najednou zjistíte, že prostoru je málo, a po skončení sezení máte tolik témat, článků a fotografií nezařazených, že můžete začít připravovat další časopis. Podobné je to s rozhovory. Zkuste si povídat s někým zajímavým o poutavém tématu. Víte, že půlhodinový rozhovor je přibližně 5 normostran? Co „vystříhnout“, to je velké dilema.

Hlavním tématem tohoto čísla je spánek ve všech jeho podobách. Já osobně se velmi těším na připravovanou knihu o 140leté historii naší firmy. Do časopisu jsme dali malou upoutávku. I když nejsem „starousedlík“ a ve firmě jsem krátce oproti některým mým kolegům (jen 18 let), příprava knihy mne velice oslovila. Je v ní nejenom velké množství osobních příběhů a fotografií, ale i vývoj a historie naší společnosti. V letošním roce slavíme 20 let od založení firmy PLEAS a. s. Touto cestou bych rád osobně poděkoval tehdejšímu managementu, který v letech kuponové privatizace 1994–1996 nešel cestou preferovanou státem, ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci a „lobbistickými“ skupinami, ale rozhodl se jít cestou spojení se strategickým partnerem. Tímto partnerem byla a stále je firma SCHIESSER. Že toto rozhodnutí bylo správné, je zřejmé. Jinak byste přece nedrželi v ruce náš firemní časopis. S odstupem 20 let děkujeme.

Přeji vám příjemné čtení

*Ing. Petr Nobst
člen představenstva,
finanční ředitel PLEAS a. s.*

kvalitní
české
prádlo

pleas

KALENDÁŘ BYL SLAVNOSTNĚ PŘEDÁN v srdci Bratislavy Livii Klausové

V minulém čísle jsme vás již informovali o přípravách našeho kalendáře pro rok 2014, který vznikl ve spolupráci se slovenskou softbalovou reprezentací žen. V kalendáři je tak zaznamenané spojení jemné ženské krásy a zároveň drsného sportu, kterým softbal bezesporu je.

Hráčky softbalu se na jeden den vžily do role modelek pod vedením zkušené fotografky Milady Čištíňové. Lidé, kteří se podíleli na přípravách kalendáře, brali svoji úlohu jako velkou poctu. Unikátní kalendář pro rok 2014 byl určen pro příznivce denního a nočního prádla naší značky.

Kalendář byl slavnostně představen v lednu tohoto roku v Bratislavě. Převzala ho velvyslankyně České republiky na Slovensku paní Livia Klausová, jako dlouholetá věrná zákaznice prádla značky PLEAS. Tiskové konference se zúčastnilo mnoho novinářů z jednotlivých deníků. Byla přítomna i slovenská televize, která záznam reportáže odvysílala v hlavních sportovních novinách. Na konferenci nechyběly ani samy aktérky softbalového

týmu. Všechným otázkám novinářů za společnost PLEAS odpovídali finanční ředitel Ing. Petr Nobst a vedoucí prodeje David Burian.

Součástí bohatého programu tiskové konference bylo i podepisování kalendáře od samotných modelek.

STYL v pyžamu

Stánek s expozicí tradičního českého prádla na veletrhu STYL a KABO každým rokem přiláká více zákazníků. I tento únorový veletrh, kdy jsme představili kolekci 2014 podzim–zima, tomu nebylo jinak.

Návštěvníci našeho stánku mohli obdivovat jak novou kolekci značky PLEAS, tak i značky SCHIESSER. Současně zde byla k vidění bakalářská práce Michaely Mokrý, která studuje Technickou univerzitu Liberec. Jedná se o designově zpracované textilní hračky pro děti i dospělé. Hračky jsou vyrobené z úpletů, které Michaela navrhla v Pleasu v rámci své vysokoškolské praxe.

Velmi povedené kolekce Pleasu uspokojují již po mnoho let i nejnáročnější zákazníky. Nová kolekce nočního prádla je navržena s velkou pečlivostí jak na stříhové provedení, tak především na vysoce jakostní materiál.

U modelů na zimní období převažuje jednoduchost spojená

s drobnými detaily v podobě kamínků Swarovski, v barvách jsou to převážně odstíny fialové, růžové, nugátové, inkoustově modré a cihlově červené. Luxusní dámská kolekce je zaměřena na ženskost a kreativitu, rovněž potěší milovnice romantických krajk. Působení v podzimních a zimních měsících podtrhnou jemné květinové vzory v kombinaci se studenými odstíny. V elegantním pánském stylu vyniknou společně s přírodními materiály i decentní vzory. V současné době realizační tým již připravuje novou kolekci jaro–léto pro rok 2015, kdy s každou další kolekcí doufáme ve větší úspěšnost a oblíbenost u koncových zákazníků. Věřte, že v prádle od Pleasu budete sladce spát až do rána. ☺

Pro návštěvníky veletrhu byla připravena po celé tři dny ke zhlédnutí i módní přehlídka s našimi výrobky.

autor: BVV

kvalitní
české
prádlo

pleas

Nikomu **to neříkejte...**

Ladislav Špaček působil jako vysokoškolský učitel, redaktor, moderátor a poté mluvčí prezidenta republiky Václava Havla. V současnosti je znám především pro svou činnost týkající se společenské etikety.

„Etiketa je hodně široký obor, zahrnuje v sobě nejenom oblékání, ten outfit, to, jak vypadáme. Tím vytváříme první dojem, a to je to podstatné v mezilidských vztazích, protože nikdy nemáme druhou šanci udělat první dojem.“

Jak jste si osvojil všechna pravidla etikety?

Tak jednak jsem k tomu měl jakési vlohy. Teďka mi vzpomínala jedna kolegyně z gymplu: „Ty už jsi k tomu měl odmalička nějaký vztah, protože jednou nám odpadla hodina, šli jsme do parku a tam jsme seděli a najednou letěl ptáček a něco mi tady takhle... A ty jsi vyskočil, vzal jsi kapesník a takhle jsi to setřel kapesníkem. A já jsem ti říkala: A co teď s tím kapesníkem budeš dělat? A ty jsi řekl: No vyhodím. Gentleman vždycky nosí dva.“(i při našem rozhovoru vytahuje z kapsy dva kapesníky). A to je vlastně ten princip, který má v sobě člověk zakódován z rané výchovy a z odezírání prostředí. Já jsem měl to štěstí, že můj tatínek byl takový, noblesní pán. My jsme

večeřeli u kulatého stolu a pod ubrusem byl molton. Nemohl jsem si jít sednout k večeři v tom, v čem jsem lital venku, musel jsem si vzít něco jiného. A tatínek, když šel ven pro noviny, tak si vzal oblek, uvázal si kravatu a když se vrátil, tak si sundal kravatu, sundal si sako a četl si noviny. Takže to byl ten můj prvotní vjem, který jsem do sebe vstřebával. No a potom, když jsem přišel na Hrad, tak tam byla ta obrovská příležitost vidět spoustu situací, které daly člověku velkou školu. A když jsem skončil na Hradě, tak jsem dál chodil do společnosti a všiml jsem si lidí a viděl jsem, jak špatně drží příbor, jak ukusují pečivo, místo toho, co by ho ulamovali, jak si neumějí uvázat správně uzel na kravatě, a říkal jsem si: To je hrůza, proboha. A já to všechno umím, já jsem učitel, pedagog, proč bych nemohl těm lidem pomoci.

Jak to bylo s nočním prádlem u pana prezidenta, řešilo se to nějak?

Ne. To, o čem mluvíte, tak to je nejjintimnější téma člověka. Pre-

zident spal v pyžamu tak, jako drtví většina mužů. Václav Havel měl skvělé vychování, protože to byl člověk z dobré měšťanské rodiny. Ale navzdory tomuto dobrému vychování byl velmi neformální. On byl velmi free a vzpomínám si, že když jsem přišel poprvé k Havlům, vyhrnil mi takovou malou komůrku vzadu za kuchyní a tam jsem úřadoval. Každé ráno přicházel prezident v pyžamu a v bačkorách, usedal ke mně a tam jsme seděli a plánovali denní program. A pochopitelně i na těch cestách, když jsem navštívil prezidenta večer nebo ráno v jeho apartmá, byl také ve svém flanelovém pyžamu. Měl jich několik a dával si na nich záležet. On byl velký fajšmekr. Jemu vybrat košili byl neuvěřitelný problém. Tady měl trochu jako faldík, tady ta dírka není dobře, tady ta délka rukávu...

To jste určitě musel přečíst spoustu protokolů, abyste poznal jiné kultury.

Ano, samozřejmě. My jsme projeli 50 zemí světa, možná 60. Byly to neustále dlouhé

foto: Michal Sváček, MAFA

cesty. Když jsme byli v Jižní Americe 14 dní, tak jsme měli 17 přeletů. To potom jen balíte. Pak záleží hodně na tom, jak kvalitní oblečení máte. Jedete na turné třeba po 4 zemích, a i v té poslední musíte před jejich prezidenta předstoupit a všechno musí být tip top. Vzpomínám si, jednou na Filipínách už mi došly košile. Tak jsem si nechal vyprat košili v hotelu. Večer jsem se vrátil a na posteli ležela košile zabalená v hedvábném papíru. Já jsem roztrhl ten papír a říkám si: To není moje košile. To se spletli, dali mi nějakou jinou. Tahle byla úplně nová. Ne. To byla filipínská pradelna, kte-

rá takhle pere košile. Já jsem tu košili vzal, nepoužil jsem ji, přivezl domů, položil ji na stůl a řekl jsem: Tak, miláčku, takhle vypadá vypraná košile. Jo? Třeba v Latinské a Jižní Americe je neuvěřitelný kult bot. Tam bych nemohl jít v normálních botách jako tady. To jsou boty, které stojí dvakrát víc než oblek. V hlavním městě Brazílie jsem vešel do shopping halu a tam byly desítky, možná stovky nejrůznějších obchodů. A všechny ty obchody byly jenom s botami. Tam mít boty, že by na nich byl nepatrný šrám, nebo trochu nějaká špína, tak je ten člověk naprosto deklasovaný a nikdo se s ním nebaví.

Samozřejmě nejsložitější jsou islámské země, kde způsob života je úplně odlišný. Především v postavení ženy. Ženy se neúčastní vůbec ničeho. Dáša Havlová, která doprovázela prezidenta do Saúdské Arábie, seděla celou dobu v hotelu. Šla se projít v doprovodu dvorní dámy po tržišti a koukaly na obchody se zlatem. To je jediná zábava tamějších žen. Jídlo, nápoje, peníze berete pravou rukou a všechno ostatní levou, ta levá ruka je nečistá. Nesmíte si přehodit nohu přes nohu. To je nejstrašnější urážka pro člověka naproti vám. Tam se zachovat tak, aby člověk neudělal faux pas, je opravdu

kvalitní
české
prádlo

pleas

vážný problém.

Na kterou osobnost rád vzpomínáte? Která vás nejvíc zaujala?

Tak setkal jsem se samozřejmě se všemi protagonisty téhle planety: S papežem xkrát, s dalajlamou mnohokrát, se všemi americkými prezidenty, ještě žijícími. Se všemi korunovanými hlavami, se všemi králi, královnami od Norska až po Španělsko. Se všemi orientálními vládci, představiteli umění, módy, filmu, všemi, kteří vás napadnou.

A je dalajlama skutečně tak úžasný, jak působí?

Dalajlama je vynikající. Dalajlama je neuvěřitelný. To je prostě takový usměvavý smíšek. Nabíjí všechny lidi okolo sebe takovou radostí ze života. Jeho Svatost se oslovuje, ale on není vůbec žádná Svatost, je to bezvadnej chlapík.

Papež Jan Pavel II., to byl opravdu výjimečný muž. Byl vždycky nesmírně přátelský a Václava Havla měl upřímně rád. Prezident se mu možná zpovídal ze svých hříčů. Já myslím, že by bylo z čeho :-)

Britská královna, velmi půvabná distingovaná dáma. Když jsem se jí ptal, co bylo na její výchově nejtěžší, tak říkala: „Nikomu to neříkejte, pane Špačku, ale já vám to prozradím. Když mi byly 4 roky, tak mě postavili do kouta a já jsem tam musela stát celé hodiny

a musela jsem se usmívat.“ Jasně, pak mi to došlo. Co dělá britská královna, kdykoli ji vidíte? Stojí a usmívá se. A takhle ji vychovávali již od 4 let.

Ale jestli mě někdo opravdu fascinoval, jestli jsem měl někoho opravdu upřímně rád, tak je to Bill Clinton. To je člověk nesmírně přátelský, nesmírně lidský, moudrý... Dneska, když se zeptáte na BC, tak samozřejmě všichni blbečkové si vzpomenou na jeho aféru s Monikou Lewinskou, protože takhle lidé vnímají politiku a zapomínají na to, co všechno udělal. Vídávali jsme se na všech summitech NATO anebo při různých jiných příležitostech. Vždycky mě potkal, poplácal mě po zádech: „Hi Buddy, jak se máš?“

A co někdo výjimečný ze světa módy, kdo na vás zapůsobil, přece jenom jsme z textilního podniku.

To bych se musel v té době o módu starat, já se přiznám, že jsem se o ni vůbec nezajímal. No ale setkal jsem se samozřejmě s řadou osobností, například Vivienne Westwood. Taková šílená „pankáčka“.

Tak ta musí zapůsobit na každého.

Ta opravdu. To je tvůrkyně punkové módy a její kreace jsou neuvěřitelně provokativní. Ona sama, je to stará ženská, jí je teďka nevím kolik?

Sedmdesát?

Sedmdesát? Byla tady asi před 5 lety. Setkali jsme se v restauraci U Zlaté studně, jedna z nejkrásnějších restaurací v Praze, a ona přišla na 19centimetrovejch podpatcích. Babča... Šaty průhledný, ona i k britské královně přišla v průhledných šatech bez podprsenky, to byla tehdy událost!

A když si vybíráte oblečení, podle čeho vybíráte, máte svoji oblíbenou značku?

Pleas! :-)

Pleas? :-)

Oblečení většinou nenakupuju v Praze. Protože já, když si tam něco zkouším a vybírám, tak lidi vždycky jako koukaj, co si vybírám. Daleko raději nakupuju ve Vídni, proto, že je to příjemnější. Košili jsem si vždycky kupoval, ale protože košili kupujete vždycky jako kočku v měchu, sako si vyzkoušíte, kalhoty taky, ale košili ne, ta je zabalená. Košili neupravíte, kalhoty zkrátíte, ale s košilí neuděláte nic. Oslovil mě velmi talentovaný mladý kluk, ten mi ušil pár košil, a to je úplně jiný kafe, protože v tu chvíli ta košile opravdu jde přesně na ty vaše míry. Když řeknete číslo 48 nebo 50, tak do toho se vejde ještě spousta různých tolerancí. Když postavíte vedle sebe několik postav velikosti 50, tak každé vypadá úplně jinak.

Děkujeme za rozhovor. ☞

HISTORIA **MAGISTRA VITAE**

Dějiny jsou učitelkou života. Tento okřídlený citát byl od doby svého vzniku již na tisíckrát potvrzen. Lidstvo se jím dokázalo poučit někdy více, jindy méně.

„A proč se o to tedy nepokusit i u nás, a třeba se u historie i trochu pobavit?“ Právě to si před několika měsíci řeklo i vedení havlíčkobrodského Pleasu a z pera historika Zena Čižmáře, regionálního novináře Jakuba Janáčka i díky vzpomínkám pamětníků a zápisům v kronikách tak postupně vzniká publikace o bohaté historii našeho podniku.

„Pleas vlastně už od svého vzniku v devatenáctém století fungoval jako taková velká rodina. Často zde pracovali manželé, rodiče s dětmi i jiní příbuzní a k podniku mívali vřelý, až osobní vztah. My bychom rádi historii Pleasu přiblížili veřejnosti. Nemělo by však jít pouze o suchý výčet dat, ale lidé by si tu mohli najít zajímavé a čtivé kapitoly z dějin společnosti i bohatý obrazový materiál. Navíc bude kniha jistě zajímavá i graficky,“ přiblížil krátce důvody vzniku publikace člen představenstva Petr Nobst.

ČEŠTÍ „TEXTILÁCI“ DOKÁZALI HODNĚ

Hlavní úlohu při zrození samotného nápadu hrál sympatický

Zeno Čižmář, který vystudoval historii na brněnské Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. „Pleas jsem si vybral proto, abychom nezapomněli, co čeští textiláci v minulosti dokázali. Abychom si vážili práce českých lidí a nenechali se ovládat nízkou cenou cizích výrobků,“ dodal Čižmář, jemuž prý Pleas za dobu psaní velmi přirostl k srdci.

Čižmáře pátrání o historii našeho podniku zavedlo až do roku 1871, ve kterém vlastně vše začíná. „Tady si první ze zakladatelů tradice společnosti – Josef Mahler založil v Horní ulici hokynářský krámk,“ nastínil historik krátce původ pletářské tradice v tehdejším Německém Brodě. Nejvíce čerpal informace z havlíčkobrodského okresního archivu a podnikového archivu Pleasu. Během pátrání se vydal třeba i do Kutné Hory, Chlumce nad Cidlinou, Luk nad Jihlavou, Prahy nebo Rychnova nad Kněžnou, kde míval před lety Pleas své další závody.

„Těší mě, když vám někdo při hledání informací vyjde s radostí vstříc. Příkladem takové milé spolupráce byl Michal

Kamp, přední havlíčkobrodský historik. A podobně jsem vděčný všem pamětníkům, jejichž vzpomínky bych v archivech vůbec nenašel,“ poděkoval všem na dálku za spolupráci Čižmář.

Podle něj i celého týmu, který na vzniku publikace spolupracuje, je pohled na historii Pleasu lesknoucím se zrcadlem nás samých. Můžeme na jeho příkladu vidět změny, kterými lidstvo za poslední takřka století a půl prošlo. ☞

Výstavba komínu, 70. léta minulého století. V současnosti je komín dominantou Havlíčkova Brodu a firmy Pleas.

Příprava **krok za krokem**

Iva Paulová, vedoucí odboru TPM

V oddělení TPM se plánuje každý jednotlivý krok od návrhu modelu, přes výběr technologie a vytvoření stříhu až po rozpočítání časového harmonogramu výroby a vyčíslení množství materiálu, které bude na výrobek potřeba použít. Oddělením projde každoročně kolem 1500 různých druhů výrobků a my jsme se podívali, jak probíhá příprava každého z nich krok za krokem. „Výrobní podklady, které tady děláme, jsou pro následující provozy – stříhárnou, konfekci a balírnu a jsou i nedílnou součástí cenové kalkulace,“ vysvětluje Iva Paulová.

V RUKÁCH NÁVRHÁŘEK

Naše průvodkyně nás nejprve vede do kanceláře k návrhářkám, které se zrovna probírají různě barevnými látkami. Na stolech před nimi leží skici a na věšáku na ramínkách visí

Abychom se podívali, jak funguje oddělení skryté za zkratkou TPM, zamířili jsme do jedné z kancelářských budov firmy Pleas. Tam se nás ujala Iva Paulová, vedoucí odboru. Nejprve nám vysvětlila, co TPM znamená – jde o zkratku z německého Technische Produkt Management, česky tedy Technická příprava výroby.

již hotové plody jejich práce, tedy vzorky z výroby. „Dbáme na trendy, do kolekce jsou vždy zahrnuty módní barvy, a samozřejmě také víme, co mají naši stálí zákazníci v oblibě. K požadovanému termínu zpracujeme jejich požadavky, připravíme vzorky a pak, když se líbí, rozjedeme výrobu,“ vysvětluje vedoucí odboru. Momentálně její oddělení vytváří kolekci na jaro/léto 2015. Návrhářky neurčují pouze tvar a barvu nového výrobku, ale také konkrétní materiál, ze kterého se bude vyrábět. Přesný výběr materiálu je totiž velmi důležitý hned na samém začátku, aby se vědělo, jak se bude zpracovávat. To plánuje další oddělení, kam nás Iva Paulová vede.

JAKÝ ŠICÍ STROJ?

Ve vedlejší kanceláři zrovna kontrolují hotový vzorek. Technoložky zjišťují, zda je pyžamo

dobře ušité podle jimi navržených postupů. Jejich úkolem je určit, jak budoucí výrobek ušít tak, aby odpovídal představě zákazníka. Pokud má zákazník přání, které se zdá být technologicky neproveditelné, je v některých případech možné podle návrhu technoložek nechat upravit šicí stroje. Iva Paulová nás upozorňuje, že technoložky nesedí celý den pouze v teple kanceláře u svých počítačů. Velmi často navštěvují provoz, kde řeší konkrétní problémy. Zvlášť když se šije vzorek podle nového zpracování. Kontrolují, zda jejich postup funguje. Někdy si i sednou k šicímu stroji a samy ho ověřují.

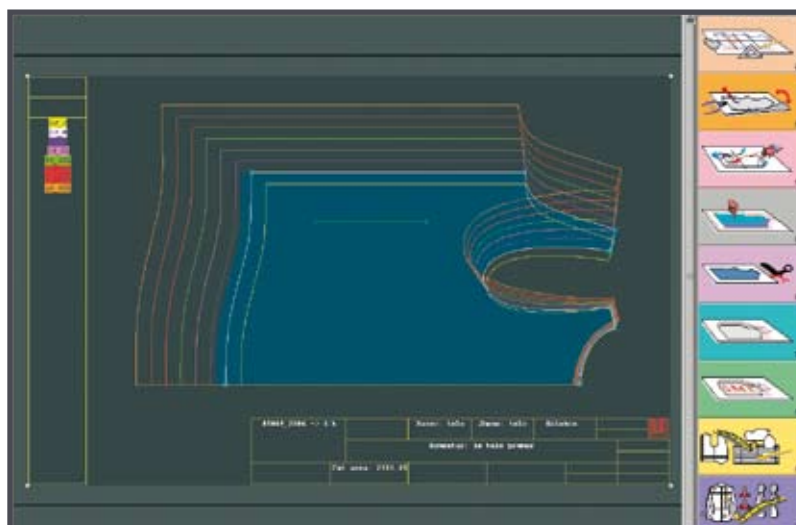
STŘIH A JEHO UMÍSTĚNÍ

Jako další přicházejí na řadu stříhy. Velkou práci při jejich konstrukci dělá počítač, konkrétně systém Lectra. To ale

neznamená, že v tomto oddělení není potřeba zkušených pracovníků s dlouhou praxí v oboru. Když je stříh hotový, je potřeba ho vystupňovat do všech velikostí, a než se předá na stříhárnu, musí ještě projít přes tzv. technologii a optimalizaci stříhárny, která má kancelář hned za dveřmi provozu. Čím se zabývá? Úkolem technologie a optimalizace stříhárny je navrhnout umístění stříhových dílů na úplet tak, aby byl co nejmenší odpad, neboť materiál je jednou z nejdražších položek celé výroby. Znovu přichází na řadu systém Lectra. Automat, který polohuje, je mnohem rychlejší než člověk. Během dvou minut může navrhnout až čtyři sta různých variant rozmístění stříhových dílů. Z nich pak vyhodnotí jednu nejlepší. Někdy však ani technika nestačí. V takovém případě se stříh musí pohybovat ručně, dělá se to např. u průměrových úpletů (tedy takových, kdy jde o bežešvou hadici úpletu). Technoložky též udávají, v kolika vrstvách se může úplet pokládat, určují směr pokládání i to, zda je potřeba úplet pokládat a řezat ručně (např. proužky), nebo je lepší automatika. Nakonec se vytiskne stříhová poloha v reálné velikosti na velkoformátovou papírovou plachtu.

MINUTA SE POČÍTÁ

Ale vraťme se ze stříhárny zpět do kanceláří v patře.

Vystupňovaný stříh pánského nátělníku

Další oddělení, které jsme navštívili, je tzv. REFA (Racionalizace a efektivita výroby). Tady se plánuje pro stříhárnu, konfekci a balírnu postup jednotlivých operací. Hotové pracovní plány se zaznamenávají znovu do systému, aby následně každá stříhačka, šička a všechny ostatní pracovnice věděly, co mají přesně dělat. V tomto oddělení však neplánují pouze postup jednotlivých operací, ale zejména čas na práci, tzv. normu. „Když má pracovnice problémy s plněním normy na danou operaci, musíme analyzovat, čím to je. Vlivů může být víc, nemusí být ještě zapracovaná, materiál se chová nezvykle. Často stačí natrénovat správný postup a už se do předepsaných minut vejde,“ říká Iva Paulová.

Normominy jsou stanoveny na základě časových snímků, které se zde shromažďovaly řadu let. Vycházejí zároveň z toho, jaký typ materiálu se

zpracovává, na jakém stroji se bude šít a jak dlouhý šev bude. Časový harmonogram je rozepsán pro jednotlivé úkony ve všech třech zmiňovaných provozech.

Zároveň s oddělením REFA pracuje poslední oddělení, do něhož nahlédneme. Oddělení STL má za úkol předem určit spotřebu materiálu. Počítá se tady, kolik bude na jeden konkrétní výrobek použito centimetrů úpletu, nití, gum, různých pásek a paspulí (lemovek) apod. Pokud výrobek prošel celým kolečkem, je vše připraveno a zaneseno v systému, můžeme konečně rozjet výrobu. Ve chvíli, kdy je vzorek vyroben ke spokojenosti zákazníka i jednotlivých provozů a navíc ve stanoveném termínu, ví oddělení TPM, že vše připravilo na jedničku. Jak se jeho plány mění v realitu, si mohou zákazníci ověřit, až si výrobek koupí. ☺

Spánek **je malá smrt**

Nespavostí a poruchami spánku trpí asi jedna třetina dospělých lidí. A nespavost je jedním z nejčastějších důvodů návštěv u lékaře. Důsledky špatného spaní jsou různé – od nehod na silnici přes pracovní úrazy či problémy ve vztazích.

Dříve lékaři řešili nespavost a poruchy spánku jednoduše: předepsali lidem tabletky a nehlédali důvody, proč tomu tak

je. Dnes už jsou i odborníci mnohem opatrnější, protože po lécích na spaní se sice možná vyspíte, ale spánek nebude

kvalitní. Prášky na spaní by se tedy měly užívat jen výjimečně a pokud možno raději vůbec. Na tyhle spánkové pomocníky si totiž můžete vytvořit závislost nejen fyzickou, ale také psychickou. A kromě toho tyto léky narušují spánek REM, takže spíte sice jako zabítí, ale připravíte se o sny.

Průměrná doba spánku se u dospělého člověka pohybuje mezi 7–8,5 hodinami, ale jsou lidé, kterým stačí mnohem méně spánku a cítí se skvěle. Jiní zase potřebují až deset hodin spánku. Jak je vidět, rozdíly ve spánkových potřebách jsou velmi individuální. Spánku se mnohdy říká „malá smrt“, protože při něm upadáme do zapomnění. Ovšem spánek je živý proces, složitý systém, který má řadu vlastností.

STADIA ČILI FÁZE SPÁNKU

Existuje několik fází spánku a označují se takto:

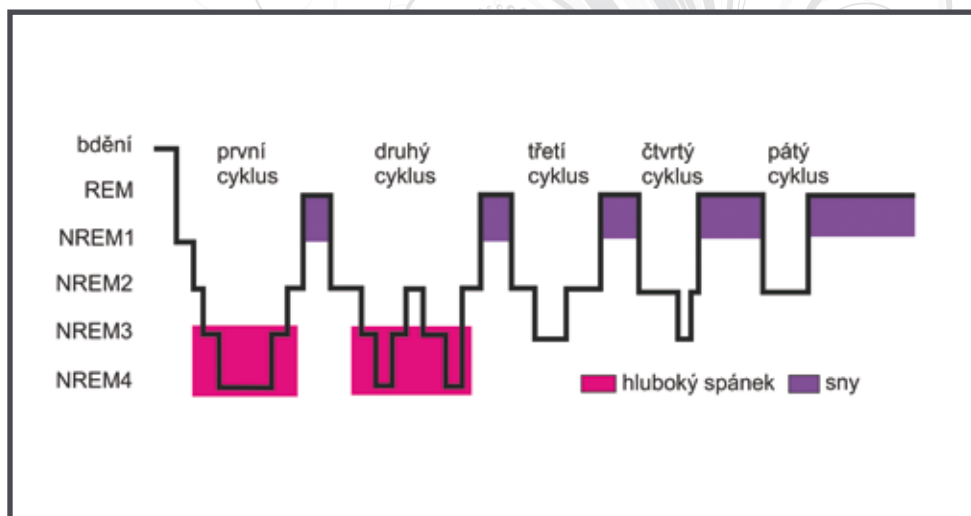
- Stadium 0: V této fázi nejde vlastně o spánek, jde o dobu před usnutím, kdy se vědomí

rozplývá, podobně jako při meditaci.

- Stadium 1: Jde o tzv. hraniční spánek neboli ospalost nebo lehký spánek, kdy se mohou objevit záškuby svalů. Během typické noci strávíme v této fázi asi 5–10% času.
- Stadium 2: Je to opravdový spánek a jakási „předsíň“ k hlubším stadiím.
- Stadium 3: Jde o fázi poměrně hlubokého spánku, a když byste se podívali na záznam elektroencefalografu (EEG), viděli byste dlouhé pomalé vlny, které běží rychlostí asi čtyři cykly za vteřinu a říká se jim delta vlny.
- Stadium 4: Nejhlubší fáze spánku, delta vlny jsou hodně výrazné. Všechny možné výzkumy ukazují, že právě v této fázi spánku tělo regeneruje. Spánek je hluboký a beze snů, a když byste se někoho pokusili v této fázi probudit, šlo by to velmi obtížně.

Všechny výše uvedené fáze se týkají spánku NREM (non-rapid eye movement, to je bez rychlých pohybů očí). Pokud vás někdo v této fázi vzbudí, jen zřídka byste dokázali vyprávět nějaký sen. Existuje totiž ještě jiný druh spánku, který se nazývá REM (rapid eye movement, to je rychlé pohyby očí). V této fázi se nám zdají sny, a když nás někdo vzbudí, jsme schopni vylíčit poměrně zřetelný a jasný průběh našeho snu.

Hypnogram

Hypnogram je graf, který zobrazuje architekturu spánku (sled jednotlivých fází). Na obrázku je uveden normální hypnogram (délka 8 hodin, patrné periodické střídání hluboké fáze spánku a fáze REM).

SPÁNKOVÝ CYKLUS A SPÁNEK REM

Jde o úsek spánku, který tvoří vždy jedna fáze NREM a jedna fáze REM. U člověka trvá jeden spánkový cyklus asi 70–100 minut, REM fáze v jednom cyklu probíhá ze začátku asi 5–12 minut, k ránu se stává NREM fáze mělká a zkracuje se, naopak se prodlužuje REM fáze. Spánek REM je spojen s lehkým spánkem a průměrný dospělý člověk stráví v této fázi asi 20–25% typické noci. Během REM fáze je mozek různě aktivní a záznamy na EEG by ukázaly, že někdy dokonce více než v bdělém stavu. Při REM fázi se stahují cévy, což je asi důvod, proč v ranních fázích spánku, kdy je podíl REM největší, dochází často k srdečním příhodám. Odborníci říkají, že v REM fázi člověk přebírá informace, v mozku probíhají

myšlenkové procesy a konsoliduje se paměť. Pokud se nedostáváte do REM spánkové fáze, je to špatně, protože mozků znemožňujete výše uvedené a dochází k problémům s koncentrací.

PROČ SPÁNEK POTŘEBUJEME A CO HO OVLIVŇUJE

Náš spánek ovlivňuje řada vnějších faktorů. Jak říká neuroložka MUDr. Iva Příhodová z Neurologické kliniky VFN v Praze, zabývající se spánkovými poruchami, může to být skutečně cokoli. „Osvětlení, nadměrný hluk, prostředí, v němž spíme, nepřiměřená teplota, přetopená ložnice, nebo naopak příliš chladná. Svou roli hraje i postel, ve které spíme. Pohodlná postel je pro dobrý spánek důležitá, dobrá matrace

kvalitní
české
prádlo

pleas

jistě umožní tělu kvalitnější odpočinek během noci. Spánek je ale také ovlivněn tím, jak se na něj připravujeme. Usínání tak může zhoršit nadměrná fyzická či duševní aktivita večer, pozdní jídlo, příliš teplá sprcha nebo strašidelný film, u kterého jsme neustále napnutí. Negativně působí i alkohol. To vše pak vede k tomu, že je spánek přerušovaný, nekvalitní a mění se jeho složení ve prospěch tzv. povrchního spánku,“ říká neuroložka. A samozřejmě kromě toho všeho hraje nepříznivou roli také stres a starosti, kterých se spousta z nás není schopná zbavit ani před ulehnutím. A co všechno se s tělem děje, když nemáme dostatek spánku? Jestliže nespíme tak, jak bychom měli, dostáváme se postupně do chronické spánkové deprivace, která se pak projevuje zhoršeným soustředěním, horší pamětí a horšími pracovními výkony. „Chronická spánková deprivace ovlivňuje také tělesný metabolismus, včetně vylučování řady hormonů. V poslední době se zkoumá především souvislost mezi zkracováním doby spánku a vzestupem tělesné hmotnosti a rozvojem cukrovky,“ dodává neuroložka Příhodová.

SPÁNKOVÉ PORUCHY, KTERÉ NÁS MOHOU POTKAT

Nespavost

Nespavost existuje symptomatická a behaviorální. Ta první

je průvodním jevem nějakého zdravotního problému, takže ji nelze léčit přímo. Behaviorální nespavost je nespavost, která je primární, tedy reaguje na přímou léčbu. Souvisí vždy s psychikou.

Spánková apnoe a chrápání

Během spánku dochází k řadě krátkých nočních zástav dechu. Lidé, kteří apnoí trpí, mohou být unavení a ospalí nebo mohou chrápat. Značná část případů apnoe a chrápání je spojena s nadváhou.

Narkolepsie

Jsou pro ni příznačné mimovolné spánkové epizody během dne. Může se stát, že na krátkou dobu usnete nebo jste povadlí a neudržíte se vsedě zpříma. Narkolepsie je považována za neurologickou, nikoli psychickou poruchu, takže se léčí obvykle léky.

Parasomnie

Patří sem noční můry, noční děsy a náměsíčnost. Noční můry jsou úzkostné sny související s REM fází spánku. Obvykle se po takové noční můře vzbudíte a pamatujete si podrobnosti a hůř se vám znova usíná. Noční děsy jsou spojeny s hlubokým spánkem a probouzí se vyděšení a ve stavu paniky. Náměsíčnost se objevuje z hlubokého spánku, kdy dojde k neúplnému, částečnému probuzení a kdy se „nastartuje“ pohybový systém, člověk

je schopen i složitějších automatických úkonů.

Co můžete udělat, aby se vám spalo lépe

- Zbavte prostředí, ve kterém spíte, alergenů. Alergeny mohou dráždit a může to vyvolat kýčání, smrkání, únavu i bolest hlavy.
- Barvy v ložnici by měly být uklidňující. Výzkumy ukazují, že červená, oranžová a žlutá mají tendenci nervový systém vzrušovat, protože zapojují symptomatickou část autonomního nervového systému. Zelená, modrá a tmavě modrá nervový systém uklidňují.
- Dostatečně pijte. Ukazuje se, že dehydratace vede nejen k zácpě, bolestem hlavy a migrénám, ale také k nespavosti.
- Matrace. Ujistěte se, že spíte na kvalitní matraci, ze které nekoukají třeba pružiny. Určitě se poraďte s odborníky, jakou matraci vybrat a jak pevnou. Při nákupu si na ni v obchodě lehněte v různých pozicích, abyste měli jistotu, že je opravdu dobrá.
- Omezte příjem rafinovaného cukru a jezte potraviny s vysokým obsahem aminokyseliny tryptofanu. Ten najdete v hovězím mase, drůbeži, rybách, mléku, luštěninách a listové zelenině. Tryptofan je základní látka, kterou naše neurony potřebují k výrobě serotoninu, hormonu štěstí. ☞

PŘEDSTAVUJEME VÁM TÝM REDAKČNÍ RADY

Redakční rada vznikla jednoho říjnového odpoledne čirou náhodou... na příkaz ředitele.

Marcela POSPÍŠILOVÁ: Marcela je tvrdohlavá, náladová a občas pěkně vybuchuje. Mezi její koníčky patří sport a zahrádka. V Pleasu pracuje jako kolorista a programátor. Její hlavní práce v redakční radě je zdržování svými pozdními příchody na schůzky.

Tereza DVOŘÁKOVÁ: Tereza je energická, náladová a puntičkářská. Má ráda knihy od Haruki Murakamiho, dobré jídlo a následné trápení vlastního těla. V Pleasu pracuje na pozici IT manažera. Redakční radě přispívá zejména svými znalostmi spisovné češtiny.

Radka FUKSOVÁ: Radka je velice milá sarkastická potvora. Má ráda Richarda Brautigana a Terryho Pratchetta. V Pleasu pracuje jako technolog-návrahář. V redakční radě především do všeho rýpe a má mnoho poznámek.

Květa URBANCOVÁ: Květa je praktická, pečlivá a společenská. Má ráda dochvilnost a módu. V Pleasu pracuje na pozici produktové manažerky. Její největší přínosy radě

Zleva: Marcela, Tereza, Radka, Květa, Ivana

jsou kreativita a organizační schopnosti.

Ivana MOJŽYŠKOVÁ: Ivana je workoholik, kromě toho, že v Pleasu pracuje již 18. rokem a vystřídala několik pracovních pozic, věnuje se mimo práci především politice, a to jako asistentka poslance Parlamentu ČR

a zastupitelka města Havlíčkův Brod. Její volný čas, kterého má zatraceně málo, patří zejména rodině. Jejím nejoblíbenějším koníčkem je spánek. V redakční radě se zabývá regionem a aktivitami s ním spojenými. ☺

Střihání **bez nůžek**

Je zřejmé, že ještě než zasednou šičky v konfekci ke svým šicím strojům, aby ušily košilku nebo pyžamo, musí se látka nejprve nastříhat. Avšak pokud si stříhárnu představujete jako místnost plnou stolů, u nichž stojí pracovnice s nůžkami a papírovými střihy, byli byste překvapeni. Velká hala je plná rachotících strojů, ač se tu bez papírových střihů a ručního stříhání stále úplně neobejdou.

Jana Pártlová, vedoucí odboru stříhárny

V rámci návštěvy závodu Pleas jsme jednoho hezkého dubnového dne byli pozváni do místní stříhárny. Svým královstvím nás provedla Jana Pártlová, vedoucí provozu stříhárny. Ukazuje nám rozsáhlou halu a vysvětluje: „Dřív jsme tu měli pracovnice, které byly specializované jen na jednu práci. Dnes je tu 65 lidí na dvě směny a máme větší sortiment výroby, takže musíme dělat zrovna tu

práci, která přijde. Proto musejí být zaměstnankyně flexibilní a umět obsluhovat různé stroje. U nováčků se tu brzy ukáže, kdo je na co šikovný, někomu jde lépe stříhat ručně, někdo si zase rozumí s technikou.“

V hale je cítit zvláštní pach. Nejsou to ale látky, jak jsme si mysleli, nýbrž recyklovaný papír, kterým se podkládají. Než se vrátí většina pracovníků z oběda, můžeme si vše v klidu prohlédnout. Provoz ve stříhárně je čistý, ani prach se tu nevíří. „Práší se jen trochu u výroby paspulí (lemovek), spíš tu naše pracovnice může obtěžovat hluk,“ říká Jana Pártlová a pomalu se rozjíždějící stroje po polední pauze jí dávají za pravdu.

POKLÁDÁNÍ ÚPLETU

Naši prohlídku začínáme u velkých rolí různě barevných úpletů naskládaných na hromadu. Role látek mají k sobě přivázanou stříhovou polohu s návo-

dem na to, co se s nimi bude dít dál. Tomuto rozpisu prací krok za krokem od role nerozstříhaného úpletu až k hotovému zabalenému výrobku tady říkají beleg. Z něj se dozvídá údaje ke své práci také první z pracovníků, jíž nahlédneme pod ruce a která má za úkol připravit úplet ve vrstvách tak, aby se mohl následně nastříhat. Obsluhuje tzv. pokládací stroj a z pokynů si čte, jak úplet položit, tedy kterým směrem – např. pokud je na něm tzv. hlavový dezén, je důležité, aby nebyly „hlavy“ (např. zvířátka) vzhůru nohama. Z belegu pokládačka zjistí i to, kolik vrstev a jak dlouhého úpletu je třeba položit. V neposlední řadě je pro ni důležitý i časový údaj. Na svou práci má určitý počet minut a podle toho, jak rychle se jí povede daný úkon splnit, tak se pak bude moct radovat při pohledu na výplatní pásku. Všichni pracovníci (respektive

Katr

pracovnice, neboť zde dělá více než 90% žen) jsou tu odměňováni výkonově.

Ale zpět k tomu, co se odehrává před námi. „Máme tu čtyři pokládací stoly na rozstřižené široké úplety a tři na hadicové úplety (což je v podstatě bezešvá roura z úpletu). A dva úplně nové automatické stoly,“ ukazuje nám naše průvodkyně. Díváme se na to, jak u automatického stolu vzduchové trysky při každém položení jedné vrstvy rozfouknou úplet, takže jej obsluha nemusí uhlazovat. „Nejdůležitějším úkolem pracovnic obsluhujících pokládací stroje je hlídat vady,“ vysvětluje vedoucí provozu.

Pracovnice na už hezky vysokou vrstvu úpletu pokládá papír a stroj pokračuje v práci. Důvod jejího počínání nám vysvětluje její nadřízená vzápětí.

„Nátah může mít až osmdesát vrstev, avšak při kompletaci se díly jednotlivých výrobků vážou k sobě po menším množství. Proto pokladačka spočítá určité množství vrstev, oddělí je papírem a položí zbývající množství.“

Když je všech osmdesát vrstev položeno, nátah se musí přesunout ke stříhacímu stroji (katru). Ve stolech jsou vzduchové trysky, které pomáhají s těžkým nátahem hýbat. Díky vzduchu povrch klouže a pracovnice nátah snadno přesune. Právě z tohoto důvodu se pod nátahy před pokládáním dává papír.

ŘEZÁNÍ A KOMPLETACE

Ke stříhacím strojům se stejně jako připravený nátah, na nějž se navrch položí papír se stříhovou polohou, přesouváme i my. Když už má stříhačka nátah

na katru, nejprve na něj upevní průhlednou fólii podobnou potravinářské, kterou dobře známe z kuchyně. Ta vrstvy úpletu zafixuje tak, aby se některá z nich při stříhání neposunula a nevznikl nějaký zmetek. Teď je velký stroj potřeba naprogramovat, aby vyřezal jednotlivé díly oblečení stejně, jako můžeme vidět na velké plachtě se stříhovou polohou, která je natažená přes vrstvy úpletu. Díváme se na to, jak stroj začíná sám vyřezávat přesně a rychle jednotlivé díly. Nože do úpletu zajíždějí snadno jako do másla. S Janou Pártlovou nahlédneme i na monitor a ona nám vysvětluje, co zrovna vidíme. „Zelenou barvou jsou označeny vyřezané kusy, červené jsou ty ještě nehotové a fialový díl je první, se kterým stroj začal.“

Když je stříh hotový, obsluha katru sundá folii a rozstřihané vrstvy vyndá na připravené stoly. Následuje kompletace tak, aby se z nich následně dala ušít například už zmiňovaná košilka. Vše musí být podrobně označeno, neboť jsou vedle sebe vyřezány nejen díly různých velikostí jednoho výrobku, ale klidně se na jednom nátahu potkají jednotlivé díly např. tílka a trenýrek. V orientaci kompletovačkám pomáhá papírový stříh. Díky němu vidí na první pohled např. to, že přední, zadní díl a rukávy patří k sobě. Sledujeme, jak jedna z pracovnic vybírá hromádky nastříhaných dílů jednu po dru-

kvalitní
české
prádlo

pleas

hé, papír se stříhem může vyhodit a nakonec všechny díly od jednoho druhu výrobku sváže dohromady. Mistr se však naběhá. Musí jí všechny komponenty dovézt. Jak se dozvíme dál, není možné všechny druhy úpletu stříhat na katru. Problém je zejména s proužky a dalšími vzory. Ty se tedy stříhají ručně, a tak se někdy musí mistr vydat např. pro pruhované kalhoty k pyžamu přes půlku haly, ač vrchní díl vyjede z automatického katru. Pracovnice musí zároveň rozlišovat, kam následně který výrobek poputuje. „My nestříháme jen to, co se šije tady v Havlíčkově Brodě. Jsme centrální stříhárna, stříháme pro brodskou filiálku, ale posíláme nastříhané díly též do Polné a také až do Rožňavy na Slovensko,“ upřesňuje Jana Pártlová.

RUČNÍ STŘIHÁNÍ

Když už jsme pochopili komplectaci, zvědavě se přesouváme podívat na nejzručnější zaměstnankyně, které, jak už bylo zmíněno, stříhají některé úplety ručně. Ale pokud si je stejně jako my představujete jako dámy s krejčovskými nůžkami, kterými vládly naše babičky, chyba lávky. I tuto práci ovládla technika. Pomáhá stříhačkám s přesností a samozřejmě hlavně rychlostí. Díváme se na to, jak dvě pracovnice proti sobě stříhají úplet kotoučovými elektrickými nůžkami, aby si mohly položit vrstvy. Jejich

úkolem je udržet už při tomto základním stříhu celou délku proužku rovně. Rychlý stříh, uprostřed se jejich nůžky setkají a neodchýlí se snad ani o milimetr. K nastříhanému úpletu se následně připevní tzv. ježky stříh z tvrdého papíru, tentokrát po jednotlivých kusech. Stříhačka s vrstvou jednoho proužkovaného dílu z dětského bodíčka přejde ke strojku, na kterém pásovou pilkou úplet podle stříhu s velkou přesností začne vyřezávat. Nakonec je třeba vyznačit pomocné značky na švy, v tomto případě se značka na švy napaluje, na katrech se nastříhává. Už jsme viděli pokládání, stříhání, kompletaci, přesto to není vše, co se v hale odehrává. Pracuje tu ještě řada menších strojů, a dokonce i pár

automatických šicích strojů, které umí vyšívát – vyšívají na paspule (lemovky), které se zde také stříhají, ozdobný okraj. Stříhání paspulí nás zaujalo, proto se ještě podíváme do rohu haly, kde pracují tyto stroje. Díváme se, jak velkou rouru z průměrového úpletu automaticky řežou tři kotouče. Tím vzniká proužek látky, tedy tzv. paspule, která se později použije např. na začištění krajů u triček a tílek.

Čas se však krátí, proto se po zajímavé exkurzi do tajů stříhání spodního prádla musíme rozloučit s Janou Pártlovou, která nás zasvěceně provedla svým provozem. Odcházíme s pocitem, že alespoň částečně víme, čím si prošlo při výrobě tričko, které zrovna máme na sobě. *os*

Pásová pila

MALÉ SOČI NA VYSOČINĚ

Začátkem roku proběhly na Vysočině Hry VI. zimní olympiády dětí a mládeže České republiky. Jedná se o republikovou soutěž krajských reprezentací v kategoriích mladších a starších žáků a žákyň, která svým charakterem navozuje atmosféru opravdových olympijských her. Mladí účastníci nebyli ochuzeni o zapálení olympijského ohně, slavnostní ceremoniály, soužití v olympijské vesnici nebo složení olympijské přísahy.

Organizační tým na přípravě pracoval déle než rok a snažil se, aby byla originální, což dokonale splnily i medaile, které malí olympionici dostali. Medaile byly opravdu netradiční. Byly vyrobeny ze skla a demonstrovaly tak naše regionální hodnoty, protože Vysočina je spojována se zemědělstvím, textilem a sklářstvím. Osobitý styl a kouzlo jim dal přibyslavský sklář a designér Aleš Valner. Základ medaile tvořilo pět odstínů olympijských barev. Hodnotu neboli stupeň každé z nich pak určily tři tradiční kovy. Na výrobu olympijských medailí padlo více než 150 kilogramů skla. Po nalití do formy musela každá medaile čtyřicet hodin chladnout, následovalo zdoluhavé pečlivé leštění a dobrušování. Podobnou historii mají funkční trička, která si každý sportovec

Pleas jako jeden z hlavních partnerů Kraje Vysočina obdržel na slavnostním vyhodnocení v Mahlerově divadle v Jihlavě také jednu z unikátních medailí.

odvezl domů památku na Vysočinu a zejména na Pleas. Právě naše firma se stala hlavním partnerem Kraje Vysočina a malým olympionikům tato funkční trika věnovala. Někteří z nich při závěrečném ceremoniálu přiznali, že je hřála celé čtyři dny, což zahřálo u srdíčka zase nás. Málokdo ale ví, že k vyrobení jednoho takového trička je potřeba 195 metrů nití, kterými se muselo sešít 9 dílů, z nichž se výrobek skládá. Na všechna trička pak bylo spotřebováno 769,5 m polyamidového úpletu, který by dosáhl až do výše 150. patra mrakodrapu Burdž Chalífa stojícího v Dubaji. Celkově bylo použito 250 tisíc metrů nití, které by nás vzdušnou čarou dovedly z Prahy až do Vídně.

Ale abychom nebyli jenom u našich čísel, tak během pěti dnů bylo rozdáno 110 sad medailí a 700 diplomů. Předposlední lednový týden přijelo na Vysočinu soutěžit v 10 disciplínách na 7 sportovištích 1016 sportovců, doprovázených 238 trenéry a 28 vedoucími výprav. Ceremoniálů a sledování soutěží se účastnilo i 250 VIP hostů. Celkem bylo během 94 hokejových zápasů použito 300 puků. Nejpočetnější zastoupení měli hokejisté, kterých se ve 14 týmech přijelo o zlato poprat celkem 306. Naši kluci z Vysočiny se o zlato připravit nenechali a poprvé v historii vyhráli, za což jim patří velké uznání. Nezbyvá než popřát, aby jim bojovnost vydržela i do dospělosti. CS

Michal Veselík

Vůně kuchyně

Michal Veselík, šéf firmy zajišťující pro firmu Pleas závodní stravování, vaří denně více než pět set obědů.

Vzpomínáte si na svoje začátky? Základní škola, střední škola... Kdy jste se rozhodl, že budete kuchařem? To asi v šesti letech nebylo, nebo ano?

No, v šesti to nebylo, až během prvního ročníku, když jsem se na kuchaře už učil. Dostal jsem se k panu Strouhalovi do restaurace Galanta v Pardubicích. Tam jsem viděl, jak se dělá poctivá kuchyně, kde všechno funguje. Předtím jsem byl na pár praxích, ale tam to bylo všechno úplně zabité. Hlavně, přišel jsem na praxi, šoupli mě k cibuli, tam jsem byl do dvou a nazdar...

Moment, co znamená „šoupli mě k cibuli“? Já si pamatuji z vojny „šoupli mě k bramborám“...

Tak to je to samý. Řekli mi: „Hele, támhle máš pytel cibule. Máš na to tolik a tolik času a oloupej to. A pak to nakrájíme.“ V Galantě byli perfektní kuchaři, kolektiv a šéf, který měl zájem. Poslal mě později k řezníkovi, abych se naučil, jak se bourá maso. Než jsem se přihlásil na kuchaře, tak v tom byl jiný důvod, a to ten, že tam nebyla fyzika. Ale až tam jsem si uvědomil, že bych to chtěl opravdu dělat. Kdybych se ne-

dostal do Galanty, tak nevím, zda bych u toho řemesla zůstal. Třeba bych měl štěstí na jinou praxi... Ale co vím, tak z naší třídy vaříme asi jenom tři.

Jak jste se dostal do Pleasu?

Přiženil jsem se do Příbyslavi. Ještě jsem dojížděl do práce do Pardubic. Sháněl jsem práci tady na Vysočině, ale pořád se mi vyplatilo jezdit do těch Pardubic. Ale to bylo časově náročný. Našel jsem si práci v Oudoleni na jatkách. Ale pořád mě to táhlo k vaření. Zkoušel jsem se dostat třeba do Prahy. Jenže když máte rodinu, tak máte ně-

jaký závazky, hypotéka na byt a tak...

V tu dobu mi manželka řekla, že hledáte do Pleasu šéfkuchaře, tak jsem přišel na pohovor a klaplo to.

To bylo v roce 2008, tehdy jsme měli závodní stravování součástí firmy.

Ano, měli. Veřejnost musela chodit přes areál. Tady mi vyhovovalo, že to byly jenom ranní směny. Jenže najednou toho času bylo odpoledne dost, tak jsem začal pátrat dál. Domluvil jsem se v hotelu Slunce. Tam jsem chodil, dá se říct, 3–4x v týdnu od pěti do devíti do večera.

Cože? Vy jste vařil tady u nás v Pleasu, a protože toho bylo pro vás málo...

No, bylo to takový... Plat kuchaře tady v té době byl asi poloviční oproti platu v Pardubicích. Manželka na mateřský, hypotéka... a člověk ví, že dokud může, tak by mohl pracovat víc.

Vy jste nastupoval jako zaměstnanec, když jsme se jako firma PLEAS rozhodovali o pronájmu závodního stravování. Proč jste do toho šel?

To byla taková docela nouzovka, když to řeknu blbě, protože já jsem pořád měl ty úmysly něco si otevřít, něco zkusit i sám. Vaření v Pleasu mě docela oslovilo a celkově i v závodní jídelně. Byla tam už

nějaká klientela daná. A já jsem se mohl jako soukromník otevřít všem. Posunuli jsme bránu a už nemusel nikdo chodit přes areál firmy a mohla chodit veřejnost. Zkusil jsem oslovit vedení Pleasu a po několika týdnech se podepisovala smlouva. A jsme tady už 5 let.

Pozorujete za 6 let v závodním stravování posun chutí lidí (strávníků) někam jinam? Je tam nějaký vývoj?

Za tu dobu vznikla spousta kuchařských pořadů a snaží se, aby probíhala nějaká osvěta. Proto se hodně lidí ptá po tom, co mají na talíři. Já jako profík se snažím to dělat poctivě, snažím se vyházet glutamáty a podobná ochucovadla. Když jsem to udělal úplně ze začátku a opravdu jsem do ničeho nic nedal, tak si lidi začali stěžovat, že to prostě není ochucený. Od rána do večera mi tady běží na sporáku vývar z kostí, aby se použil druhý den do základu na polévky. A i co odebírám od dodavatele zeleninu, tak se mě ptají, jestli nejsem magor, protože odebírám 200 kg cibule týdně a jídelna, která vaří tolik obědů co my, bere 25 kg. Protože za ní stojí kamion s vývary z prášku a ty už sypou jenom do vody. Tak to samozřejmě někde je.

Viděl jsem u vás na stěně různé diplomy, fotky známých kuchařů. Kdo z nich vás nejvíc oslovil?

Nejvíc? Nejvíc mne asi oslovil Roman Paulus, protože je takový až moc skromný na kuchaře, který něco umí. Dvakrát už obhájil michelinskou hvězdu a je šéfkuchařem v hotelu Alcron v Praze. Ví, o čem mluví, to samozřejmě ví každý z těch kuchařů, i když je fakt, že někteří to neumí tak podat. Není vůbec arogantní, každému vše vysvětlí. Na jeho kurzy jezdí především laici a ti, co rádi vaří. Nejsou to profesionální kuchaři. Což mě překvapuje, protože na každém kurzu se dozvím hodně nových věcí.

Kdo vás nejvíc kdy pochválil?

Nejvíc to je vždy na akcích, které děláme, rauty, svatby, protože tam já přijdu s tím člověkem do kontaktu. Když vezmu běžný provoz, tak hodně děkují spíš lidi zvenku. Ale já bych byl radši, kdyby přišli i lidi s kritikou a řekli mi to, než

kvalitní
české
prádlo

pleas

aby to říkali jinde, a já jsem se to ani nedozvěděl.

Doma mě moc nechválí. Jídlo dobré, když donesu odsud oběd z jídelny, co si manželka objedná. Ale jakmile začnu vymýšlet, že něco doma uvařím... To se pouštím třeba i do nějakých experimentů, a to doma většinou nechtějí. Radši ať udělám hranolky, řízek, kečup a nazdar. U mých dětí to vyhrává kuře, manželčina bábovka a to jim stačí. Jsou to děti, takže by mohly mít pořád pizzu.

Co se vám nejméně nepovedlo? Kdy jste si řekli: „Tak takhle už ne!“?

To mi řeknou děti, abych třeba tohle už nevymýšlel, že se to nedá jíst. Když vařím pro ně, tak se snažím udělat třeba přírodní plátek a jenom to zahustím máslem, aby to mělo tu čistou chuť, a dám k tomu brambory. No a oni stejně ještě vyžadují kečup...

Já tady v jídelně už moc nevařím. Když přijdu do kuchyně, tak se snažím, abych ty lidi moc neznervózňoval. Řeknu jim, jak má to jídlo vypadat, a pak to jdu ochutnat.

Vím, že jsem vařil například v pardubické restauraci Hat-trick. Bylo tam mistrovství světa juniorů v ledním hokeji, takže se tam vařilo pro několik reprezentací naráz a denně tam bylo tisíce jídel. A to vím, že jednou jsem podělal bramborovou polévku. Uvařil jsem ji super. Nechal jsem ji zapnutou, někdo

chtěl po mně něco ve skladu a já jsem pro to odešel. Vrátil jsem se a šéfkuchař tam stál a povídá: „Tak jsi měl dobrou bramboračku, co? Tak už nemáš.“ Samozřejmě byla připálená. Ale byl čas, tak jsme to zachránili. Tohle bylo takové blbé zaváhání... Ale to je léta zpátky. Teď už se, převážně, když vařím na těch akcích, musím to zaťukat, daří všechno. A ještě se to dělá tak, že kdyby se něco nepovedlo, tak je čas, aby se to dokázalo srovnat.

A tak nakonec, jaký máte největší cíl, metu, sen? Jak ve vaření, tak i v ostatním...

A má se to říkat, sny? Já už k tomu pomalu směřuju ty své děti, protože by se mi líbilo, abychom měli společně restauraci

nebo nějaký podnik. Ten mladší, ten si kolikrát vezme metličku a jde se mnou něco vymýšlet. Nebo se tam postaví a chce vidět, co dělám. Starší, ten to už moc nedělá. Tohle by možná bylo takové moje přání. Hlavně si samozřejmě přeju, aby byli šťastní, nebudu je do ničeho tlačit. A jinak to je jasné, ať je rodina zdravá. Také bych si přál, aby všem chutnalo. Nejenom u mě, ale všem a všude. Kamkoli lidi přijdou, tak ať jim všude chutná. Protože si myslím, že dobré jídlo lidem zlepší náladu. ☺

Michal Veselík a jeho tým

Grilovací sezona **PLEASu**

Předkrm: Carpaccio z červené řepy s kozím sýrem nebo sýrem cottage

Na 8 porcí: 6 ks červené řepy (kolem 7 cm v průměru), 50 g piniových semínek, 150 g salátu rukola

Zálivka: 200 ml olivového oleje, 4 lžičce květového medu, 2 lžičce krupicového cukru, 4 lžičce červeného vinného octa, šťáva z jednoho pomeranče, špalíček čerstvého zázvoru, tymián, sůl, barevný pepř.

Postup: Na zálivku provaříme vinný ocet, cukr, med, pomerančovou šťávu, tymián, olivový olej, sůl, pepř. Do provařené zálivky

vymačkáme šťávu z nastrohaného zázvoru. Vše dobře rozšleháme.

Červenou řepu omyjeme, osušíme, dáme na alobal, osolíme, promastíme olivovým olejem, zabalíme a dáme na přibližně 35 minut péci do trouby vyhřáté na 200 °C. Pak řepu vybalíme, necháme vychladnout a oloupeme. Nakrájíme na co nejtenčí plátky, které vložíme do připravené zálivky a alespoň 12 hodin necháme v chladničce marinovat. Před servírováním si plátky naaranžujeme

na talíře, doplníme dobře omytou a osušenou rukolou a hručkami kozího sýra. Pro ty, kteří neholdují kozímu sýru, můžeme použít sýr cottage. Na závěr posypeme opraženými piniovými oříšky. Můžeme podávat s čerstvě ugrilovanou bagetou. ☞

Dezert: Grilovaný ananas s karamelovou omáčkou a zmrzlinou

Na 8 porcí: 1 zralý ananas, třtinový cukr, máslo, oblíbená zmrzlina, 200 g krystalového cukru, 200 ml smetany a máta na ozdobení

Postup: Na omáčku rozpustíme v rendlíku krystalový cukr na zlatavý karamel. Postupně pomalu přiléváme smetanu. Nevaříme, jen lehce zahřejeme. Pak omáčku vychladíme, čímž také zhoustne.

Ananas zbavíme slupky a nakrájíme ho na 1 cm silná kolečka,

ze kterých poté kulatým vypichovátkem odstraníme tvrdý střed. Kolečka ananasu obalíme v třtinovém cukru a pomalu dozlatova opékáme na grilu. Poté dáme ananasy na talíř a dáme přes ně rozpouštět tenké plátky másla. Do středu ananasu položíme kopeček oblíbené zmrzliny (doporučuji citronovou nebo kokosovou) a mátu. Kolem ananasu dozdobíme studenou karamelovou omáčkou.

Pro dospělé mám ještě tip. Doporučuji kolečka ananasu alespoň na 1 hodinu naložit do sklenice s Bacardi rumem. ☞

Kompletní menu pro vás připravil Michal Veselík, naleznete ho na www.pleas.cz/press. Pokud některý z receptů vyzkoušíte, tak vám přejeme, ať všem kolem grilu chutná.

Jak šel čas... **v ložnici**

Dnes je pro nás pyžamo nebo noční košile samozřejmostí, ale nebylo tomu tak vždy.

Nejdříve lidé spali nazí nebo v tom, co nosili ve dne. Noční košile vznikla dřív než pyžamo. Vyvinula se z denní košile, která se nosila pod vrchním oděvem a na spaní se nesvlékala. Ráno se

na ni prostě natáhly další vrstvy oblečení a večer se zase svlékly. Nosili ji jak muži, tak ženy, jen ta ženská byla o něco delší. Slovo *betthemd* (noční košile) se objevuje až v pozdním stře-

dověku. V Čechách se objevuje v roce 1492 zmínka o „sukni ložničné“. V 16. století se na spaní užívaly staré kožichy označované „štofpec“ nebo „horzkop“.

PYŽAMA

Původ slova pyžamo podle jedné teorie pochází z hebrejštiny z výrazu „*pae jamah*“ pro oděv zakrývající nohy. Podle jiné teorie se odvodilo z perštiny nebo hindštiny. Označovalo široké kalhoty v pase svázané šňůrkou, které byly určeny pro muže i ženy. Do Evropy se tento oděv dostal až koncem 19. století a byl určen výhradně mužům pro chvíle odpočinku. Jenže po první světové válce přišla Coco Chanel...

První dámské pyžamo navrhla v roce 1918 a předvedla ho na pláži ve francouzském městě Deuville. Takže první pyžama se nosila jako luxusní večerní plážový oděv. Postupně se prosadila jako domácí i spací oděv.

Ve dvacátých letech 20. století ženy z vyšších společenských vrstev hrdě přijímaly návštěvy na odpolední čaj v hedvábném pyžamu a lodičkách na vysokém podpatku.

Greta Garbo, 1929

Greta Garbo chodila v pauzách mezi natáčením v „kalhotovém kostýmu“ nápadně připomínajícím pyžamo.

Po druhé světové válce se z pyžama stal oděv, který je určen výhradně do postele. I když, podívejme se na hippie módu a nebude nám toto tvrzení připadat tak pravdivé.

V československé armádě byly noční košile jediným druhem nočního prádla až do roku 1960. V letech 1960–1965 se armádní košile postupně nahrazovaly pyžamy.

Epocha socialismu pánským košilím nepřála. Ve všech obchodech byl k dostání jeden stříh proužkovaných pyžam s límečkem a velkými knoflíky. Vzájemně se lišily jen barvou proužků nebo počtem kapes.

A JAK TO VYPADÁ S PYŽAMY DNES?

Myslíte, že jinde než v ložnici, případně doma pyžamo nevidíte? Omyl! Zajedte si do Číny nebo Anglie. Tam se s lidmi oblečenými do pyžam na ulici setkáte docela běžně.

V Šanghaji byla v roce 2010 Světová výstava Expo. Vedení města se proto rozhodlo, že lidé v pyžamech prostě na ulici nesmí. Neměli to ovšem tak jednoduché. Nošení pyžam na ulici je zde populární už od 70. let, kdy se Čína začala otvírat světu. Představitelé města nechali v ulicích vyvěsit cedule s nápisy: „Pyžama nesmí

Ráno v Paříži, historická rytina 1888 (denní košile)

z domu, chovejte se jako civilizovaní občané!“ Zřejmě to bylo málo, protože z řad dobrovolníků ještě rekrutovali takzvanou Pyžamovou policii, která dohlížela na slušné oděvní místních a provinilce posílala domů se převléct.

V Anglii některé ženy běžně chodí nakupovat nebo vozí děti do školy v pyžamu a domá-

cích pantoflích. Mnohé zuřivě brání své právo oblékat se tak, jak chtějí, jiné zase tuto módu kritizují. Některé supermarkety dokonce odmítají lidi oblečené v pyžamech obsloužit. Mělo by pyžamo zůstat pouze v ložnici? Odpověď na tuto otázku necháme pouze na vás. Ať už spíte v pyžamu, noční košili, nebo nazí. ☺

Muž v pyžamu na cestě z práce, Šanghaj

kvalitní
české
prádlo

pleas

KŘÍŽOVKA O CENY

„Většina žen vybírá svou noční košili s větším... (viz tajenka)“ AUTORKA CITÁTU: Coco Chanel, francouzská dámská krejčová. Tři vybraní luštitelé, kteří nám pošlou správné řešení tajenky, získají dámské nebo pánské noční prádlo z kolekce 2014 jaro-léto. Vyluštěnou tajenku pošlete do 31. 10. 2014 na adresu: PLEAS a. s., Havířská 144, 581 27 Havlíčkův Brod nebo na e-mail: magazin@pleas.cz. Do předmětu nebo na obálku napište „TAJENKA“.

POMUČKA-ATAHUJALPA, NÁSNE, MARKA, SASSA, STENO	BÝT S NĚKÝM VYROVNÁN	LOKETNÍ KOST	1. DÍL TAJENKY	ČIN		ANGL. PLET	FR. ŘEKA	ZN. ČINU	VIŘIVÝ VYMOL	LETADLO		HADÍ CITO-SLOVCE	ANGL. DUB	STARÁ SOLMIZAČNÍ SLABIKA	VELMI	SLOVEN. OREL	TĚSNÝ (O SATECH)						
SMĚR LETU					POLNÍ HLODAVEC						STOK												
VELKÁ VLOČKA					NÁDOBY NA VODU ITAL. SÍDLO						PLANETA URČITÉ (SLOV)												
LĚK PŘÍ LÉČBĚ CUKROVKY								STOPA RUSKÝ TERENNÍ AUTOMOBIL						ZOOLOGICKÁ ZAHRADA NEPOŘÁDNE									
ONEN							ČESKÝ POLITIK A PREMIER (STANISLAV) KÓD MAURICIA						ANGL. POMOC RÁDIO										
	JMÉNO ENCYKLO-PEDISTY WEBSTERA	ANGL. ANO SVATOZÁŘ				ROPNÝ PRODUKT						EGYPT. BŮH SLUNCE			NÁŠ BOTANIK (1787-1858)	ČÁST SOUVĚTÍ	OTÍRÁNÍ						
NÁŠ MALÍŘ						DRUH MASA																	
VČELÍ DŮM (ZAST.)				POTĚ	ČÁST MOLEKULY							ZAZPÍVAT											
FILIPÍN. ATOL																							
PAPAT																							
	BÁSEŇ	RUKA	UKAZOVACÍ ZÁJMENO ZPŮSOBIT ÚRAZ																		CYKLISTICKÝ ALKOHOL	NÁŠ DIRIGENT	VOJSKO
DŘEVINA																							
DOMÁCKY OLGA				PYTĚLÁKÉ NÁSTRAHY	RUSKÝ VARIČ NA ČAJ																		
USAZENINA							STYLY	INIC. HERCE OLIVIERA	JAPON. LOVKYNĚ UŠTRIC	ROSTLINOPIS	FOTOMATERIÁL	DOLNÍ ČÁST TENKÉHO STŘEVA											
DRUH LITERÁRNÍHO DÍLA						MDLO						ARAMEJSKÝ SPISOVATEL											
PRYČ						HLUK NÁZEV PISMENE						TOK ZN. HELIA											
	NULA	ZNAČKA LAHVOVANÉ VODY	HRACÍ ZNÁMKA	SLOVEN. OTÁZKA U SÁZKY DÁNSKÝ GEOLOG				POSLEDNÍ PANUJÍCÍ INKA OBTÍŽNÝ HMYZ															
2. DÍL TAJENKY									AFÉLIUM OHMATÁNÍ					STARÉ POČÍTADLO	3. DÍL TAJENKY	OSTŘÍ	ROD MRAVENCŮ						
ŽENSKÉ JMÉNO (7. 6.)						ŽENSKÉ JMÉNO JEDNÁNÍ						BRAZILSKÝ TÁNEC ADÉLA DOMÁCKY											
STRUNNÝ DRNKACÍ NÁSTROJ							MOHAMEDOVA MATKA ANGL. NEBO						VŮŘT ZN. RADONU										
ELEMEN-TÁRNÍ ČÁSTICE					ZN. FOTOPŘÍSTROJŮ						PRODÁVAT V DRAŽBĚ												
ROKU (KNIŽ)					TÍLKA						PRŮKUM MÍNĚNÍ												

Výherci z minulého čísla: Marcela Hynková, Praha 4, Kateřina Syrová, Praha 5, Dominika Zapalačová, Banská Bystrica (SK)

SCHIESSER

Reprezentativní prodejna v sídle společnosti PLEAS a. s.
Havířská 144, 581 27 Havlíčkův Brod